

DÜZENSİZ GEÇİŞLER BÜLTENİ 10- EKİM 2018

ÖZET:

- Ekim 2018'de biri İzmir Karaburun'da diğeri Muğla Bodrum Gümbet'te gerçekleşen denizden düzensiz geçiş olaylarında 3'ü çocuk 12 kişi hayatını kaybetmiştir. Yanı sıra, İzmir içinde Gaziemir'de Yunanistan'ın Sisam Adası'na geçmeyi planlayan kişileri taşıyan kamyonun devrilmesi sonucu 23 kişi hayatını kaybetmiştir.

- Ekim 2018'de Türkiye Cumhuriyeti Sahil Güvenlik Komutanlığı birimlerince yakalanan/kurtarılan kişi sayısı 3.227'dir ve bu sayı 2017 Ekim sayısından %10, 2016 Ekim sayısından %32,4 fazladır. Ekim 2018'de yakalanan/kurtarılan kişi sayısı Eylül sayısından %6,8 yüksektir.

-Sahil Güvenlik Birimlerince yakalanan/kurtarılanlar arasında en büyük grubu Ağustos ve Eylül'de olduğu gibi Afganistanlılar oluşturmaktadır. İkinci grup Suriyeliler iken onları Filistinliler izlemektedir.

-Ekim 2018'de denizden düzensiz geçiş sırasında yakalanan/kurtarılan kişilerin çıkış yaptığı kıyılar bakımından birinci sırayı İzmir Çeşme ikinci sırayı Çanakkale Ayvacık almaktadır. İzmir Dikili'den çıkış yapan kişi sayısı oldukça düşmüş İzmir Seferihisar'dan çıkış yapanların sayısı dikkate değer ölçüde artmıştır.

-Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği (BMMYK) verilerine göre Ekim 2018'de 4.073 kişi Yunanistan adalarına düzensiz geçiş yapmıştır. Bu sayıda Eylül ayına göre %2,8'lik bir artış söz konusudur. Haziran'dan itibaren gözlemlendiği gibi Ekim ayında da adalara geçiş yapanlar arasında en büyük grubu Afganistan uyruklular oluşturmaktadır. Geçen aylardan farklı olarak en çok geçiş yapılan ada Midilli değil Sisam olmuştur.

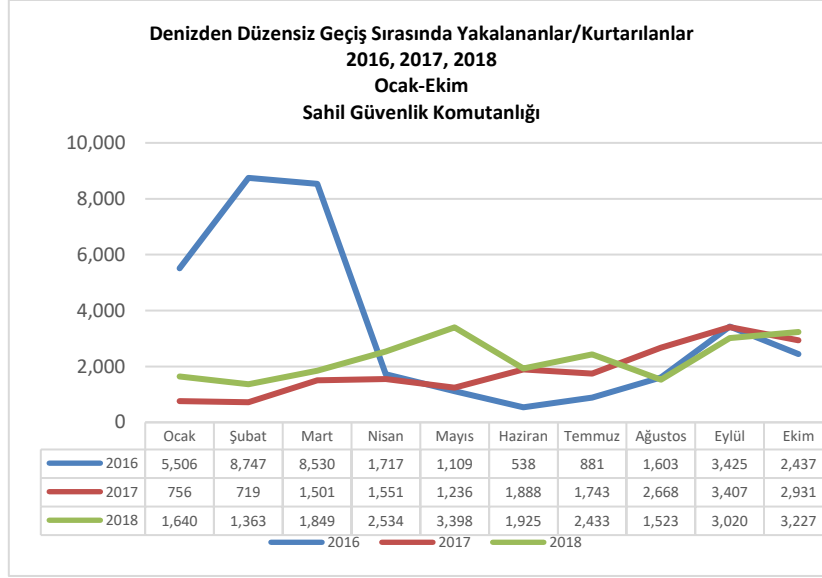
-Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) verilerine göre Ekim 2018'de Türkiye'ye düzensiz giriş yaparken kara sınırlarında yakalananların sayısı 15.972'dir. Bu kişilerden Güney ve doğu sınırlarında yakalananların sayısı 14.613'tür. Batı kara sınırlarında yakalananlar ise 1359'dur. Güney ve doğu sınırlarından Türkiye'ye düzensiz geçiş sırasında yakalananların sayısında ciddi bir düşüş gözlemlenmiştir.

-TSK verilerine göre Türkiye'den kara sınırlarında düzensiz çıkış sırasında yakalananların sayısı 4955'dir. Bu kişilerin 70'i güney, doğu ve kuzey doğu sınırlarında, 4885'i ise batı kara sınırlarında yakalanmıştır.

-Ekim ayında ulusal basına yansıyan haberlere göre 44 kişi Bulgaristan'dan 8 kişi ise Yunanistan'dan Türkiye'ye geri itilmişlerdir.

DENİZDEN DÜZENSİZ GEÇİŞLERE İLİŞKİN TÜRKİYE CUMHURİYETİ SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI VERİLERİ

2016, 2017 ve 2018 yıllarında ilgili aralıkta (Ocak-Ekim) Sahil Güvenlik Komutanlığı birimlerince denizden düzensiz geçiş sırasında yakalanan/kurtarılan kişilerin sayıları ve bu sayıların aylara göre dağılımı grafikteki gibidir:

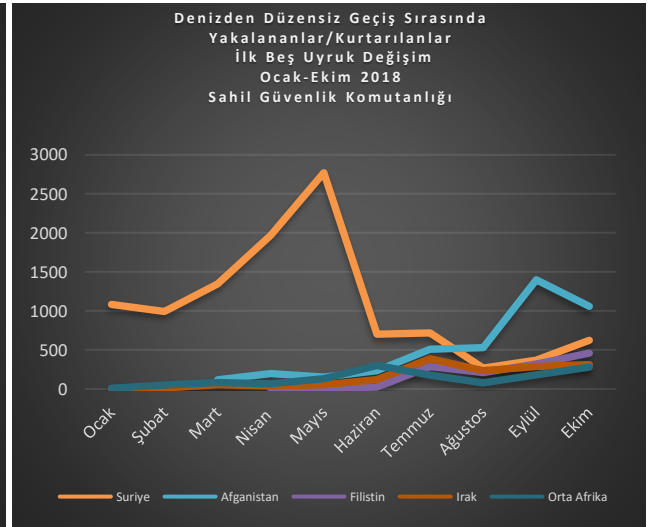
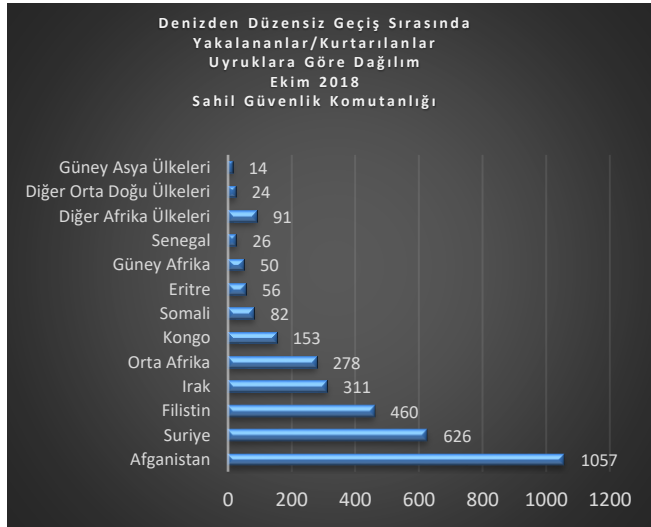
Grafik 1: Sahil Güvenlik Komutanlığı verilerine göre denizden düzensiz geçiş sırasında yakalananların ve kurtarılanların sayısının 2016, 2017 ve 2018 yılları Ocak-Ekim döneminde aylara göre dağılımları

Grafikte de görüldüğü üzere, 2016, 2017 ve 2018 Ekim aylarında en yüksek sayı 2018'de kaydedilmiştir. Ekim 2018'de yakalanan/kurtarılan kişi sayısı 2017 Ekim sayısından %10, 2016 Ekim sayısından ise %32,4 fazladır.

Yanı sıra, Ekim 2018'de Sahil Güvenlik Komutanlığı birimlerince yakalanan/kurtarılan kişi sayısı 3.227'dir. Bu sayının 2018 yılında on aylık süreçte, Mayıs ayının ardından kaydedilen ikinci en yüksek sayı olduğu görülmektedir. Eylül 2018'e göre %6,8'lik bir artış söz konusudur.

Uyruklar:

Sahil Güvenlik Birimlerince Ekim ayında yakalanan/kurtarılan kişilerin beyan ettikleri uyruklara göre dağılımları şöyledir:

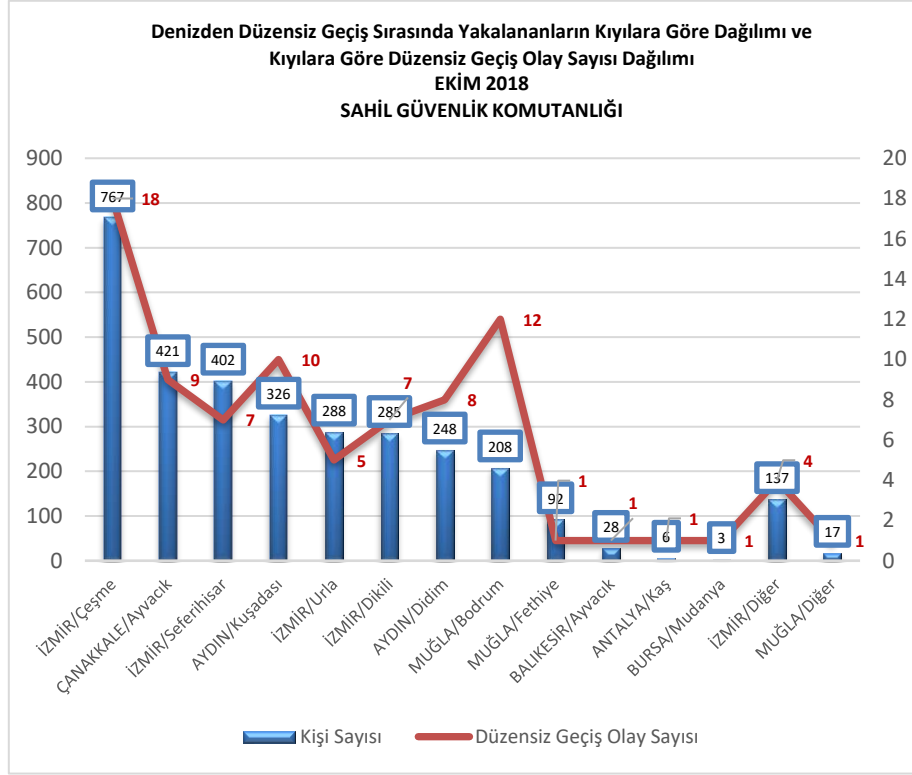

Grafik 2 ve 3: Ekim 2018'de denizden düzensiz geçiş sırasında Sahil Güvenlik Komutanlığı birimlerince yakalanan/kurtarılanların beyan ettikleri uyruklara göre dağılımları ve en büyük grupları oluşturan ilk beş uyruğun yıl içindeki değişimi

Ekim 2018'de denizden düzensiz geçiş sırasında yakalanan/kurtarılanlar arasında en büyük grubu, Ağustos'tan itibaren gözlemlendiği gibi Afganistanlılar oluşturmaktadır, ancak Ekim ayında kaydedilen Afganistanlı sayısında Eylül ayına göre %24,4'lük bir azalma söz konusudur. Suriyelilerin sayısında ise yılın ikinci yarısında Haziran'da görülen keskin düşüş ve ardında Ağustos'ta kaydedilen ikinci düşüşün ardından Eylül'de artma görülmüştür. Bu eğilim Ekim ayında da sürmüştür, ancak kaydedilen sayı yılın ilk yarısında kaydedilen sayıların çok altındadır. Yanı sıra, Filistinlilerin sayısında Haziran'da başlayan dikkat çekici yükselme eğiliminin büyük oranda sürdüğü görülmektedir. Orta Afrika Cumhuriyeti'nden gelenlerin sayısında Haziran-Ağustos arasında görülen azalma eğilimi Ağustos'tan sonra yerini yükselişe bırakmıştır. Ayrıca, Ekim 2018'de kaydedilen Kongo uyruklarının sayısı bu uyruğa ilişkin 2018 boyunca gözlemlenen en yüksek sayıdır.

Kıyılar:

Ekim 2018’de yakalanan/kurtarılan kişilerin çıkış yaptıkları kıyıya göre dağılımları ve kıyılarda görülen düzensiz geçiş olay sayıları dağılımı aşağıdaki grafikteki gibidir:

Grafik 4: Sahil Güvenlik Komutanlığı verilerine göre Sahil Güvenlik Birimlerince Ekim 2018’de denizden düzensiz geçiş sırasında yakalanan/kurtarılanların çıkış yaptıkları kıyıya göre dağılımları ve kıyılarda görülen düzensiz geçiş olay sayıları

Yakalanan/kurtarılan kişilerin kıyılara göre dağılımında Eylül ayına göre İzmir Dikili’den çıkış yapan kişi sayısının ve bu kıyıda görülen düzensiz geçiş olay sayısının oldukça azaldığı görülmektedir. Ocak-Haziran döneminde yakalanan/kurtarılan kişilerin kıyılara göre dağılımında Dikili ilk sıradayken Temmuz ayında söz konusu sıralamadaki yeri ciddi şekilde düşmüştür. Ağustos ve Eylül’de tekrar yükselme eğilimi görülse de bu dönemde İzmir Çeşme ve Çanakkale Ayvacak’ın öne çıkan kıyılar olduğu gözlemlenmiştir. Ekim 2018’de dikkat çeken bir husus İzmir Seferihisar’dan çıkış yapan kişi sayısındaki yükseliştir. Yani sıra Ekim ayında ilk kez İzmir Urla en çok kişinin çıkış yaptığı ilk beş kıyı arasına girmiştir. Dikkate değer diğer

bir husus Eylül ayında olduğu gibi Muğla Bodrum’dan çıkış yapan kişi sayısı görece az olsa da görülen düzensiz geçiş olay sayısının fazla olmasıdır. Benzer bir durum Aydın Kuşadası için de geçerlidir. Muğla Fethiye önceki dönemlerde olduğu gibi olay sayısı az olmakla birlikte tek seferde çıkış yapan kişi sayısı bakımından göze çarpmaktadır. Ekim ayında dikkat çekici bir diğer nokta 2018’de ilk kez Bursa Mudanya’da düzensiz geçiş olayı görülmüştür.

Düzensiz geçiş olaylarında kullanılan araç çeşitliliği bakımından geçen aylarla benzer bir dağılım olduğu Ege kıyılarında daha çok lastik bot kullanılırken Kuzey ve Güney Ege, Marmara ve Akdeniz’de fiber tekne gibi daha çeşitli araçların devrede olduğu, özellikle Muğla kıyılarında motor yat ya da yolcu feribotu gibi araçlara rastlandığı görülmektedir.

Ekim 2018’de düzensiz geçişlerle ilgili haberlerin taranması sonucu elde edilen bilgilere göre, Çanakkale Ayvacak, İzmir Dikili ve Edirne Ezine daha çok Midilli Adası’na, Muğla Bodrum Kos’a, Fethiye Rodos’a, İzmir Çeşme Sakız’a ve Aydın Kuşadası Sisam Adası’na geçişlerde çıkış yapılan kıyılardır.

Düzensiz geçişler sırasında ölümler:

Ekim 2018’de denizden düzensiz geçiş sırasında 3’ü çocuk 12 kişi hayatını kaybetmiştir. Bu olayların biri İzmir Karaburun’da biri Muğla Bodrum Gumbet’te gerçekleşmiştir.¹2016 ve 2017’nin Ekim aylarında düzensiz geçiş sırasında hayatını kaybeden olmamıştır. Denizden düzensiz geçişler sırasında ölümlerin yanı sıra ülke içerisinde de düzensiz geçişle bağlantılı kazalarda insanlar hayatlarını kaybetmektedir. **Ekim ayında haberlerde Sisam adasına geçmeyi planladıkları ifade edilen kişileri taşıyan kamyon İzmir’in Gaziemir ilçesinde devrilmiş ve 23 kişi hayatını kaybetmiştir.**²

¹ <https://www.sg.gov.tr/haberdetay/2018/10Ekim/10ekimkaraburun.pdf>

<https://www.sg.gov.tr/haberdetay/2018/10Ekim/22ekim2018Gumbet.pdf>

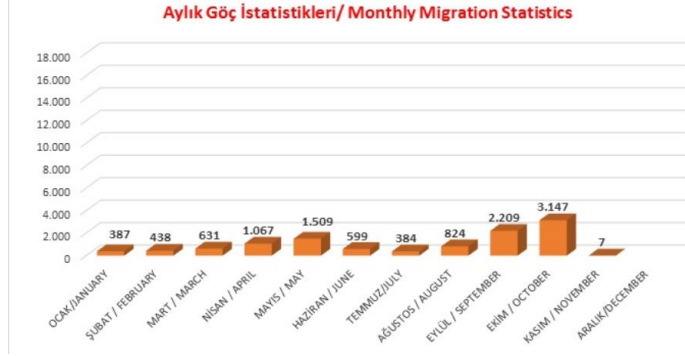
² Detaylı bilgi için bakınız:

<http://www.cumhuriyet.com.tr/haber/turkiye/1110973/izmir-de-icinde-gocmenlerin-bulundugu-kamyon-devrildi-22-olu.html>

<http://www.hurriyet.com.tr/yerel-haberler/izmir/gaziemir/kacak-gocmen-faciasinda-olenlerin-sayisi-23e-c-40990120>

Kıyı illerinde karada yakalamalar:

Sahil Güvenlik Komutanlığı verilerine göre Ekim 2018’de 3.147 kişi Jandarma, Emniyet ve Sahil Güvenlik birimlerinin ortak müdahaleleri sonucunda yakalanmıştır. 2018 yılı içerisinde yakalananların Ocak-Ekim dönemi için aylara göre dağılımı şöyledir:

Şekil 1: Sahil Güvenlik Komutanlığı verilerine göre 2018’de Jandarma, Emniyet ve Sahil Güvenlik birimlerince gerçekleştirilen müşterek yakalamalar.
Kaynak: <https://www.sg.gov.tr/baskanliklar/harekat/faaliyet-istatistikleri/duzensiz-goc-istatistikleri.html>

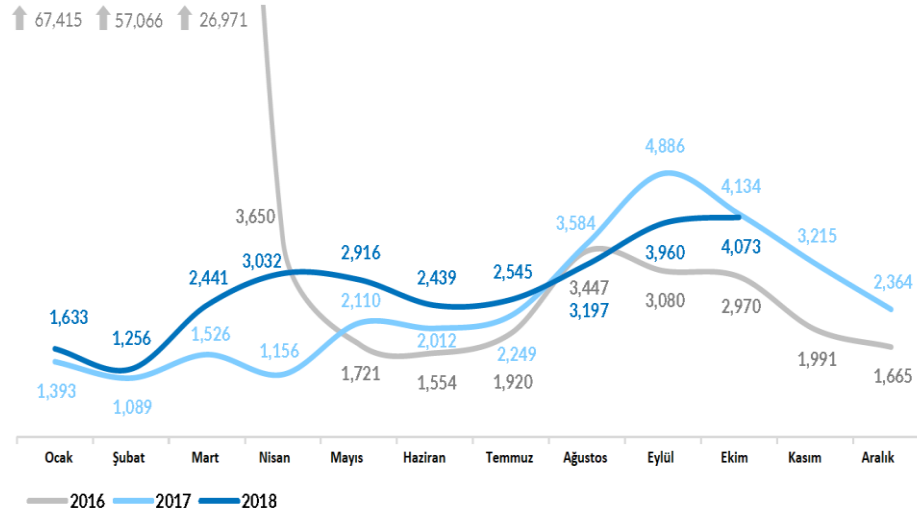
Bu ortak operasyonlar sırasında 76, Sahil Güvenlik birimlerince 4 organizatör yakalanmıştır.

Ayrıca basın taramaları sonucu elde edilen bilgilere göre kıyı illerinde yakalanan düzensiz geçiş hazırlığında olan kişiler arasında büyük çoğunluğu Afganistanlılar oluştururken önemli bir kısmının da Pakistan uyruklu oldukları dikkat çekmektedir.³

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER MÜLTECİLER YÜKSEK KOMİSERLİĞİ (BMMYK) VERİLERİ

2016, 2017 ve 2018 yıllarında aylara göre Yunanistan’a denizden düzensiz geçiş yapan kişi sayısı dağılımı ve aylara göre değişim şöyledir:

Aylara Göre Denizden Düzensiz Geçişler 2016-2018

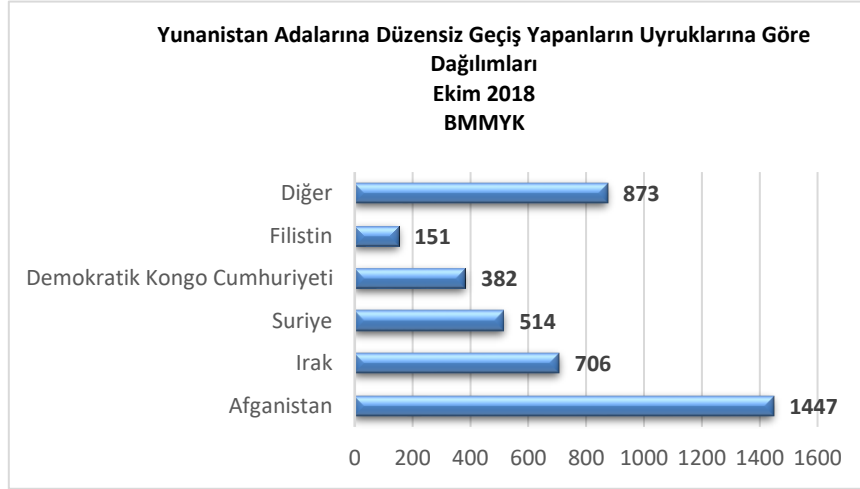
Şekil 2: BMMYK verilerine göre 2018, 2017 ve 2016’da Yunanistan’a denizden düzensiz geçiş yapan kişi sayılarının aylara göre dağılımlar
Kaynak: <https://data2.unhcr.org/en/documents/details/66695>

BMMYK Ekim 2018 Gösterge Tablosunda verilen bilgilere göre, 2018’de Ekim ayı sonuna kadar 27.492 kişi deniz yoluyla Yunanistan’a ulaşmıştır. Bu kişilerin 4.073’ü Ekim ayında geçiş yapanlardır. Eylül ayına göre hafif bir artış (%2,8) söz konusudur. 2018’in ilk on ayında düzensiz geçiş yapan kişi sayısı 2017’nin aynı periyodunda kaydedilen sayıdan %14 fazladır.

³<https://www.posta.com.tr/muglada-33-kacak-gocmen-yakalandi-2056176>

<http://www.milliyet.com.tr/fethiye-polisinden-multeci-operasyonu-mugla-verelhaber-3078324/>

Ekim 2018'de Yunanistan adalarına düzensiz geçiş yapanların uyruklara göre dağılımı şöyledir:

Grafik 5: BMMYK'nın aylık yayınladığı Gösterge Tablolarından alınan verilere göre Yunanistan'a denizden düzensiz geçiş yapanların uyruklarına göre dağılımları

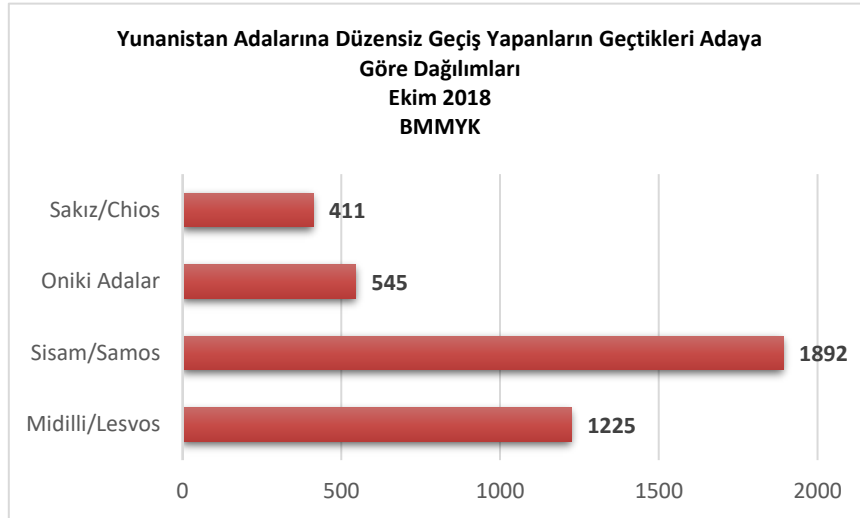
Kaynak: Greece Sea Arrivals Dashboards September 2018 and October 2018

<https://data2.unhcr.org/en/documents/details/66695>

<https://data2.unhcr.org/en/documents/details/66190>

Haziran 2018'den itibaren Afganistanlılar Yunanistan adalarına düzensiz geçiş yapanlar arasında en büyük gruptur. Ekim ayında da bu durum değişmemiştir. Eylül ayına göre Suriyelilerin ve Filistinlilerin sayısında küçük bir azalma görülmüştür. Iraklıların sayısında ise benzer oranda bir artış söz konusudur. Demokratik Kongo Cumhuriyeti uyruklarının sayısı ise Eylül 2018'e göre 4 kattan fazla bir artış göstermiştir.

Ekim ayında geçiş yapanların geçtikleri adaya göre dağılımı ise aşağıdaki grafikteki gibidir:

Grafik 6: BMMYK'nın aylık yayınladığı Gösterge Tablolarından alınan verilere göre Yunanistan'a denizden düzensiz geçiş yapanların geçtikleri adaya göre dağılımları

Kaynak: Greece Sea Arrivals Dashboards September 2018 and October 2018

<https://data2.unhcr.org/en/documents/details/66695>

<https://data2.unhcr.org/en/documents/details/66190>

Grafikte de görüldüğü üzere Ekim 2018'de en çok Sisam adasına geçiş yapılmıştır. Geçen dokuz ay boyunca en çok geçiş yapılan adanın Midilli olduğu göz önüne alındığında bu durumun 2018'in önceki aylarından farklılık arzettiği görülmektedir.

KARA SINIRLARINDAN DÜZENSİZ GEÇİŞLERE İLİŞKİN TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİ (TSK) VERİLERİ:

Türk Silahlı Kuvvetlerinin günlük yayınladığı sayılara göre Ekim 2018'de kara sınırlarından Türkiye'ye düzensiz giriş sırasında yakalananların sayısı 15.972'dir. Bu kişilerin 14.613'ü güney ve doğu sınırlarında, 1359'u ise batı sınırlarında yakalananlardır.

4955 kişi ise Türkiye'den düzensiz çıkış sırasında kara sınırlarında yakalanmıştır. Bu kişilerin 4'ü Gürcistan'a geçerken olmak üzere 70'i kuzey doğu, güney ve doğu 4885'i ise batı sınırlarında yakalananlardır.

Ekim 2018'de kara sınırlarında Türkiye'ye düzensiz giriş sırasında yakalananların geldikleri ülkeye göre dağılımları şu şekildedir:

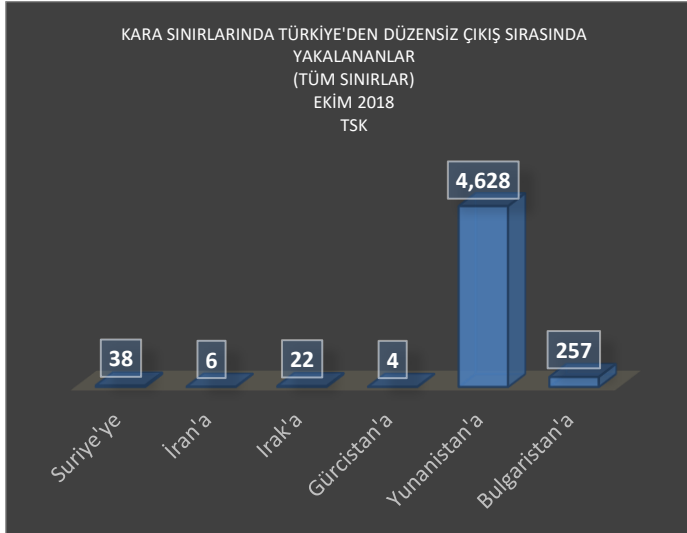

Grafik 7: Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) verilerine göre kara sınırlarında Türkiye'ye düzensiz giriş sırasında yakalananların geldikleri ülkelere göre dağılımı

*TSK'nin günlük yayınladığı sayılarla haftalık bilgi notlarında verilen sayılar ve aylara ilişkin verdiği toplam sayılar farklılık arz edebilmektedir, dolayısıyla farklı kaynaklarda farklı sayılarla karşılaşılabılır. Burada kullanılan veriler günlük yayınlanan çizelgelerde verilen sayılara dayanmaktadır.

Güney ve doğu sınırlarında Türkiye'ye düzensiz giriş sırasında yakalanan kişi sayısında Ekim ayında Eylül'e göre kayda değer bir düşüş gözlemlenmiştir. Suriye'den Türkiye'ye düzensiz geçiş sırasında yakalananlara ilişkin Haziran ayı ve sonrasındaki sayılar ilk beş aya göre oldukça düşüktür. Ekim ayında kaydedilen sayı ise 2018 yılı boyunca görülen ikinci en düşük sayıdır. İran'dan düzensiz giriş sırasında yakalanan sayısında da Eylül ayına göre %60 oranında bir azalma söz konusudur. Batı kara sınırlarında Yunanistan'dan düzensiz giriş sırasında yakalanan sayısında ciddi bir değişiklik yokken 2018'de üçüncü kez Bulgaristan'dan Türkiye'ye düzensiz geçiş sırasında yakalananlar olmuştur.

Türkiye'den düzensiz çıkış sırasında kara sınırlarında yakalananların geçmek istedikleri ülkelere göre dağılımları ise aşağıdaki gibidir:

Grafik 8: Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) verilerine göre tüm kara sınırlarında Türkiye'den düzensiz çıkış sırasında yakalananların geçmek istedikleri ülkelere göre dağılımı

*TSK'nin günlük yayınladığı sayılarla haftalık bilgi notlarında verilen sayılar ve aylara ilişkin verdiği toplam sayılar farklılık arz edebilmektedir, dolayısıyla farklı kaynaklarda farklı sayılarla karşılaşılabılır. Burada kullanılan sayılar günlük yayınlanan çizelgelerde verilen sayılara dayanmaktadır.

Yunanistan'a karadan düzensiz geçişler sırasında yakalanan sayısında Ağustos'ta önceki aylara oranla önemli bir yükselme olmuş ancak Eylül ayında sayı tekrar azalmıştır. Ekim ayında Eylül'e göre hafif bir yükselme olduğu görülmektedir. Temmuz'dan itibaren görece yüksek sayıların görüldüğü Bulgaristan'a düzensiz geçiş sırasında yakalanan kişi sayısı bakımından Eylül ayında 2018 yılının en yüksek sayısı kaydedilmişti. Bu sayıda Ekim ayında Eylül'e göre %43 oranında bir azalma söz konusudur. Ekim ayında 2018 yılı boyunca dördüncü kez Gürcistan'a düzensiz geçiş sırasında yakalananlar olmuştur.

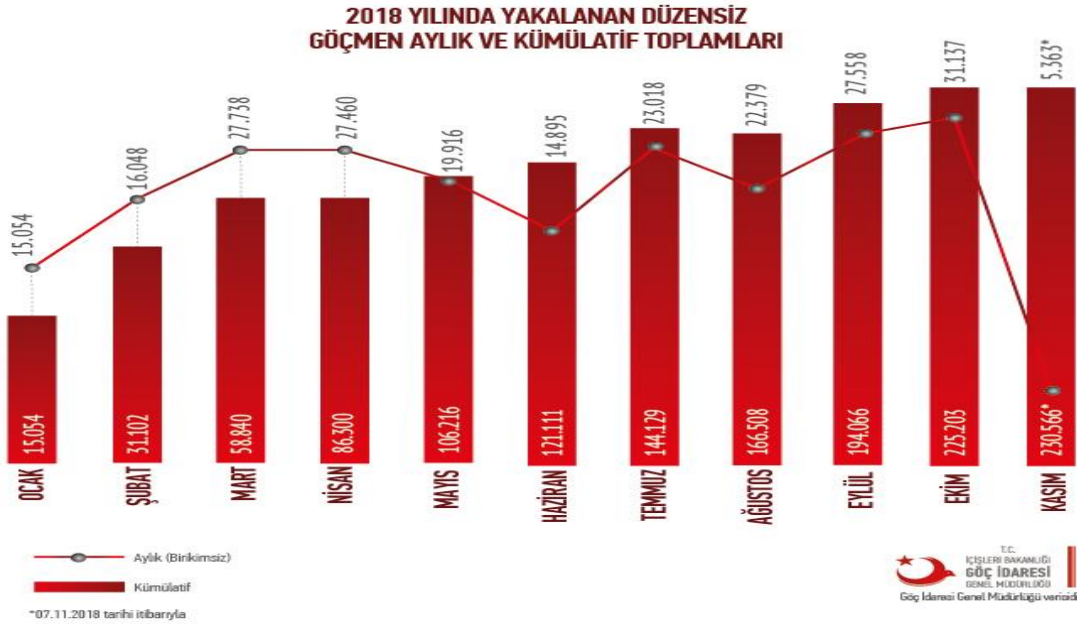
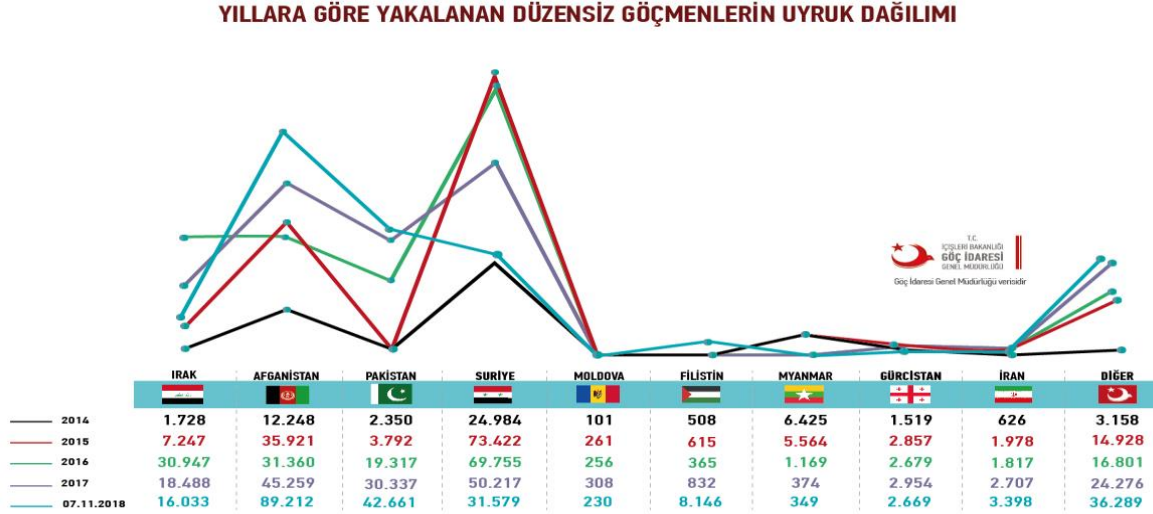
Basına yansıyan geri itme olayları:

Ekim ayında basına yansıyan haberlere göre 44'ü Bulgaristan polisince, 8'i Yunanistan askerleri tarafından toplam 52 kişi Türkiye'ye geri itilmiştir.⁴ Haberlerde bu kişilerin darp edildikleri ve değerli eşyalarının alındığı ifade edilmektedir.

⁴ <https://www.haberturk.com/kirklareli-haberleri/64078411-kirklarelinde-66-kacak-gocmen-ve-4-organizator-yakalandi500-euro-karsiliginda>
<https://www.haberturk.com/kirklareli-haberleri/63880744-avrupa-hayaliyle-gittiler-dayak-veyip-geldiler>

GÖÇ İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ İSTATİSTİKLERİ

İçişleri Bakanlığı Göç İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan, Ekim 2018 sayılarını da içeren, yakalanan düzensiz göçmenlere ilişkin istatistikler şöyledir:

Şekil 3: Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, Türkiye’de yakalanan düzensiz göçmenlere ilişkin grafikler

Kaynak: http://www.goc.gov.tr/icerik6/duzensiz-goc_363_378_4710_icerik